Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

2006 2026
DA JE VJEČNA CRNA GORA

STATISTIKA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA U CRNOJ GORI

Preliminarni podaci za 2025. godinu

KLJUČNI NALAZI ZA 2025. GODINU

Preliminarni podaci | referentna godina 2025

24,54 mil. € GERD u 2025.	**0,30%** GERD u odnosu na BDP
913,1 FTE Ukupno R&D osoblje	**607,1 FTE** Istraživači

Preliminarni podaci za referentnu 2025. godinu pokazuju da je ukupna domaća potrošnja na istraživanje i razvoj (GERD) iznosila 24.540.170 eura. U odnosu na 2024. godinu, ukupni izdaci nominalno su povećani za 2,03 miliona eura, odnosno za 9,0%. Na osnovu zvanično objavljenog BDP-a za 2025. godinu u tekućim cijenama od 8.269,060 miliona eura, intenzitet istraživanja i razvoja iznosi 0,2968% BDP-a, odnosno 0,30% zaokruženo na dvije decimale.

U aktivnostima istraživanja i razvoja bilo je angažovano 913,11 FTE osoblja za istraživanje i razvoj, od čega 607,11 FTE istraživača. Istraživači su činili 66,5% ukupnog angažovanja R&D osoblja izraženog u FTE.

Sektor visokog obrazovanja i dalje ima dominantnu ulogu u sistemu istraživanja i razvoja: realizovao je 67,6% ukupnih izdataka i obuhvatao 66,3% ukupnog angažovanja istraživača izraženog u FTE. Poslovni sektor učestvovao je sa 21,5% u GERD-u, 28,4% u ukupnom R&D osoblju i 19,2% u angažovanju istraživača izraženom u FTE.

Uporedni pregled najvažnijih pokazatelja

Pokazatelj	2024.	2025. (p)	Promjena	Jedinica
GERD	22,506	**24,540**	+9,0%	mil. EUR
GERD / BDP	0,2944	**0,2968**	+0,0024 p.p.	%
Ukupno R&D osoblje	945,7	**913,1**	-3,4%	FTE
Istraživači	607,8	**607,1**	-0,1%	FTE
Program 19 040	5,36	**6,77**	+26,3%	mil. EUR

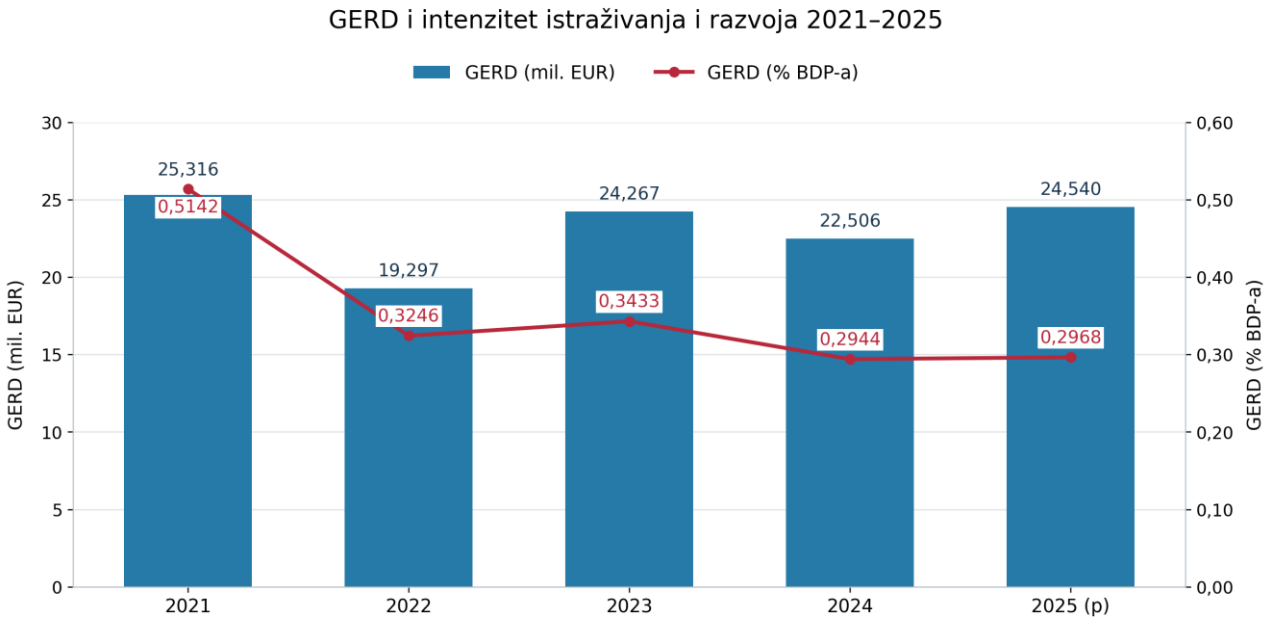
Izvor: MPNI, statistički podaci o I&R za 2024. i 2025; MONSTAT, „Bruto domaći proizvod Crne Gore 2025. godina“, 25.09.2026; obračun MPNI.

UKUPNA ULAGANJA U ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

GERD i intenzitet istraživanja i razvoja

GERD je u 2025. godini iznosio 24,540 miliona eura. Nakon smanjenja u 2024. godini, ukupna domaća potrošnja na istraživanje i razvoj nominalno je povećana za 9,0%.

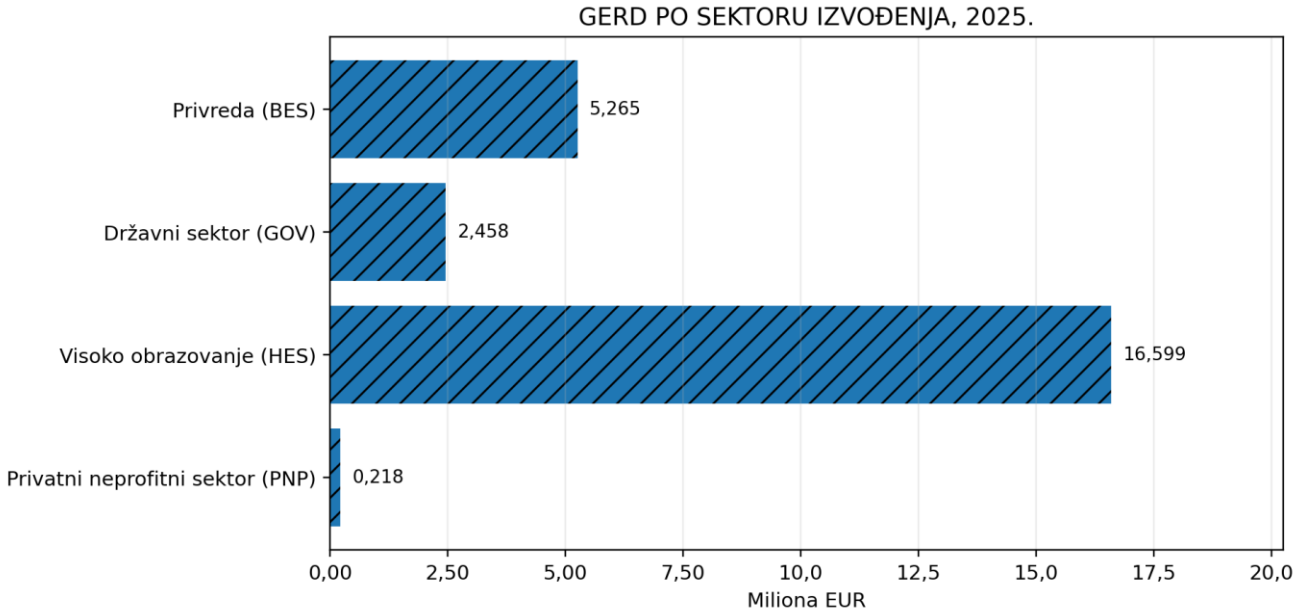
Intenzitet istraživanja i razvoja u 2025. godini iznosi 0,2968% BDP-a (0,30% zaokruženo). U odnosu na 0,2944% u 2024. godini, povećanje iznosi približno 0,0024 procentna poena, prema vrijednostima prije zaokruživanja. Serija za period 2021-2025. pokazuje oscilacije u ukupnim izdacima, dok se relativno učešće GERD-a u BDP-u tokom posljednje četiri godine zadržava približno na nivou od 0,3%.

STRUKTURA GERD-A PO SEKTORU IZVOĐENJA, 2025

Gdje se realizuju aktivnosti istraživanja i razvoja

Od ukupno 24,540 miliona eura izdataka za istraživanje i razvoj, sektor visokog obrazovanja realizovao je 16,599 miliona eura ili 67,6%. Poslovni sektor realizovao je 5,265 miliona eura (21,5%), državni sektor 2,458 miliona eura (10,0%), a privatni neprofitni sektor 0,218 miliona eura (0,9%).

Sektor izvođenja	Oznaka	GERD (mil. EUR)	Učešće (%)
Privreda	BES	5,265	21,5
Državni sektor	GOV	2,458	10,0
Visoko obrazovanje	HES	16,599	67,6
Privatni neprofitni sektor	PNP	0,218	0,9
UKUPNO	—	24,540	100,0

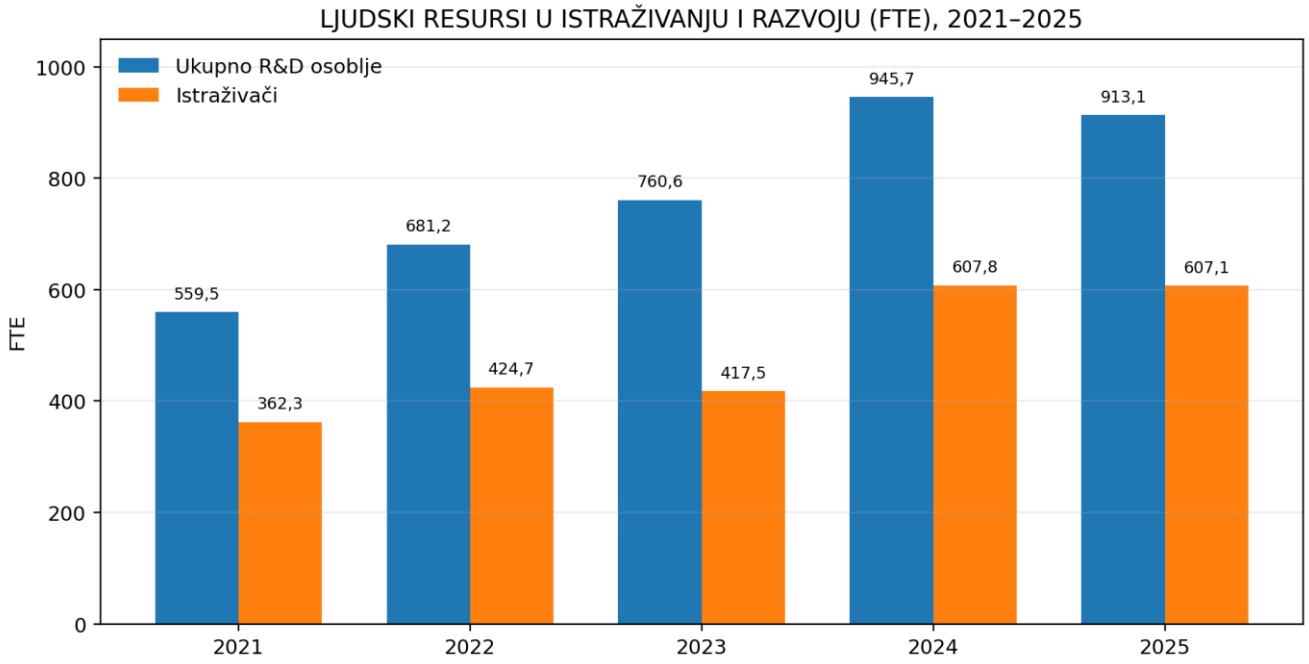
Izvor: MPNI, statističko istraživanje o istraživanju i razvoju za 2025. godinu; preliminarni podaci.

LJUDSKI RESURSI U ISTRAŽIVANJU I RAZVOJU

R&D osoblje i istraživači izraženi u FTE

Ukupan obim angažovanja osoblja na poslovima istraživanja i razvoja u 2025. godini iznosio je 913,11 FTE, od čega 607,11 FTE istraživača. Istraživači su činili 66,5% ukupnog angažovanja R&D osoblja izraženog u FTE.

U odnosu na 2024. godinu, ukupan obim R&D osoblja smanjen je za 32,61 FTE ili 3,4%, dok je obim angažovanja istraživača smanjen za 0,69 FTE ili 0,1%.

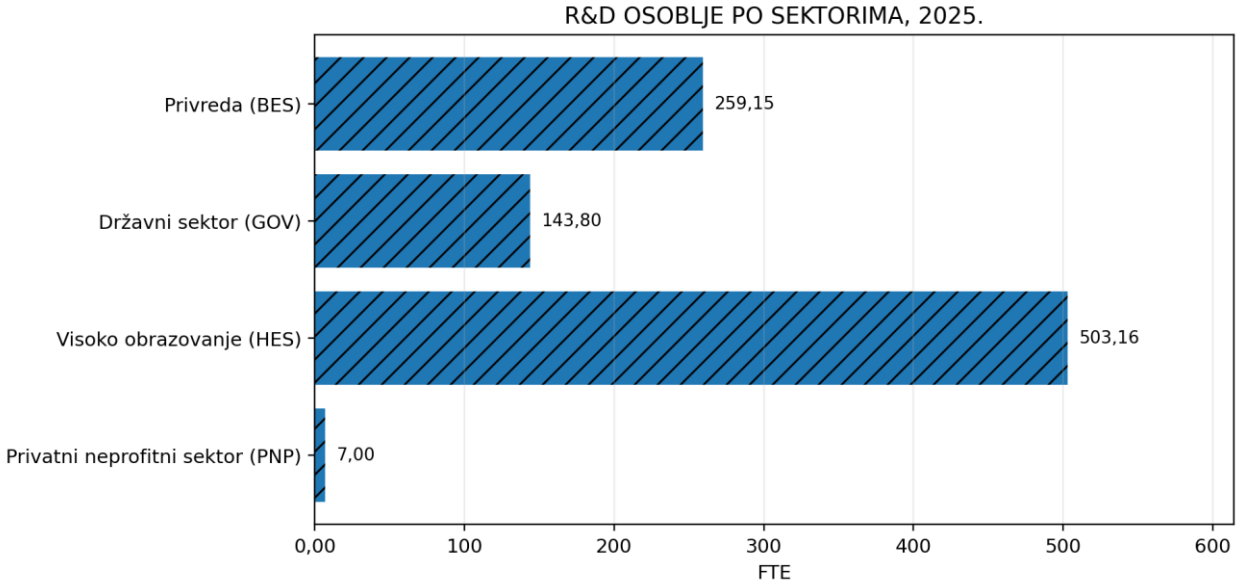

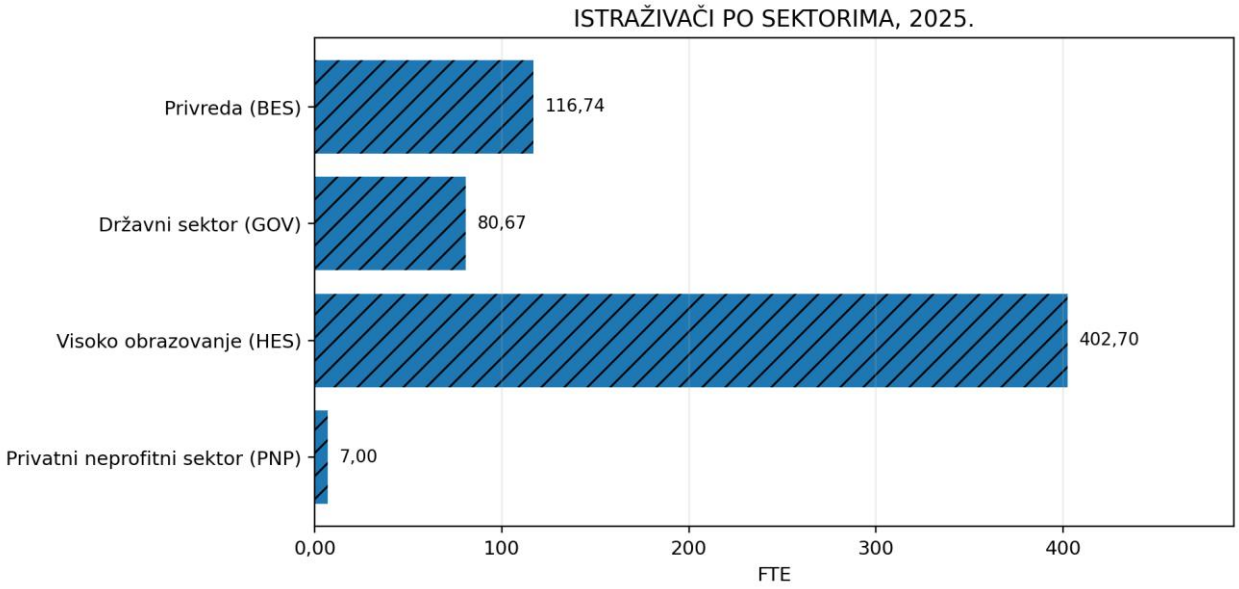
Godina	Ukupno R&D osoblje (FTE)	Istraživači (FTE)	Učešće istraživača (%)
2021	559,5	362,3	64,8
2022	681,2	424,7	62,3
2023	760,6	417,5	54,9
2024	945,72	607,80	64,3
2025 (p)	913,11	607,11	66,5

STRUKTURA R&D OSOBLJA I ISTRAŽIVAČA PO SEKTORIMA, 2025

Raspodjela ljudskih resursa prema sektoru izvođenja

Sektor visokog obrazovanja obuhvatio je 503,16 FTE ili 55,1% ukupnog R&D osoblja i 402,70 FTE ili 66,3% ukupnog angažovanja istraživača izraženog u FTE. Poslovni sektor imao je 259,15 FTE R&D osoblja i 116,74 FTE istraživača, dok je državni sektor imao 143,80 FTE R&D osoblja i 80,67 FTE istraživača.

Sektor	R&D osoblje (FTE)	Učešće	Istraživači (FTE)	Učešće	Istraživači u osoblju
BES	259,15	28,4%	116,74	19,2%	45,0%
GOV	143,80	15,7%	80,67	13,3%	56,1%
HES	503,16	55,1%	402,70	66,3%	80,0%
PNP	7,00	0,8%	7,00	1,2%	100,0%
UKUPNO	**913,11**	**100,0%**	**607,11**	**100,0%**	**66,5%**

Izvor: MPNI, statističko istraživanje o istraživanju i razvoju za 2025. godinu; preliminarni podaci. Ljudski resursi prikazani su u FTE jedinicama.

KLJUČNE PORUKE I METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Sažetak rezultata, definicije i izvori

Ključne poruke

- Ukupna domaća potrošnja na I&R u 2025. godini iznosila je 24,54 miliona eura i bila je 9,0% viša nego 2024.
- Intenzitet istraživanja i razvoja iznosi 0,2968% BDP-a, odnosno 0,30% zaokruženo na dvije decimale, na osnovu zvanično objavljenog BDP-a za 2025.
- Sektor visokog obrazovanja realizovao je 67,6% GERD-a i obuhvatio 66,3% ukupnog angažovanja istraživača izraženog u FTE; poslovni sektor učestvovao je sa 21,5% u GERD-u.
- Ukupno R&D osoblje iznosilo je 913,11 FTE, a istraživači 607,11 FTE.

Osnovne definicije

Pojam	Definicija
GERD	Ukupni domaći tekući i kapitalni izdaci za aktivnosti istraživanja i razvoja realizovane na teritoriji Crne Gore, bez obzira na izvor finansiranja.
GBARD/GBAORD	Državna budžetska izdvajanja za istraživanje i razvoj, klasifikovana prema međunarodno prihvaćenoj metodologiji i socioekonomskim ciljevima.
FTE	Ekvivalent pune zaposlenosti, odnosno stvarno vrijeme utrošeno na aktivnosti istraživanja i razvoja iskazano kao ekvivalent punog radnog vremena.
Istraživači	Lica angažovana na osmišljavanju i stvaranju novih znanja, proizvoda, procesa, metoda i sistema. Uključuju se i doktorandi koji obavljaju aktivnosti I&R, u skladu sa Frascati metodologijom.
Sektor izvođenja	Institucionalni sektor u kojem su aktivnosti I&R realizovane: poslovni, državni, visoko obrazovanje ili privatni neprofitni sektor.

Izvori podataka

- MPNI: statistički podaci o I&R za 2024. i preliminarni podaci za 2025. godinu.
- MPNI: „Statistika istraživanja i razvoja u Crnoj Gori 2021-2024“, 19.06.2026 - podaci za 2021-2023, institucionalni kontekst i Program 19 040.
- MONSTAT: „Bruto domaći proizvod Crne Gore 2025. godina“, 25.09.2026.

MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA
Direktorat za naučnoistraživačku djelatnost
Podgorica | 2026.